

Nuorten kulttuuri ja päihteet **Ehyt ry** **Tutkimusraportti**

Anne Kosonen Senior Insight Manager
Marko Perälähti Senior Client Director

Taloustutkimus Oy | Luottamuksellinen

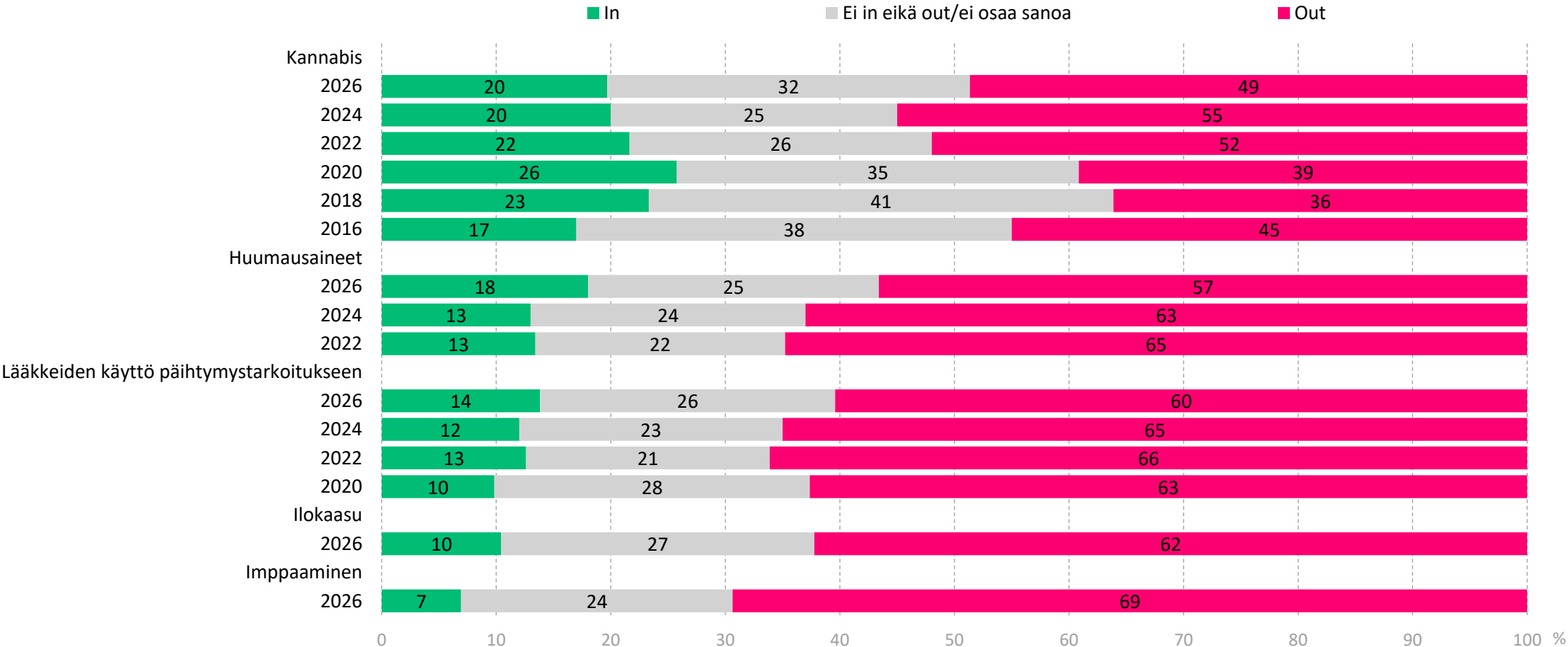
11.2.2026

JOHDANTO

- Taloustutkimus Oy on toteuttanut tämän tutkimuksen Ehyt ry:n toimeksiannosta. Tutkimuksessa selvitettiin suomalaisten nuorten kokemuksia, asenteita ja mielikuvia päihteisiin, rahapelaamiseen sekä nuorisokulttuuriin liittyvistä ilmiöistä.
- Kyselyssä kartoitetaan muun muassa nuorten päihteiden ja nikotiinituotteiden käyttöä sekä rahapelaamista, suhtautumista erilaisiin ilmiöihin sekä tiedonlähteitä näihin liittyen.
- Tutkimus toteutettiin Taloustutkimus Oy:n ja kumppaneiden internet-paneeleissa. Kohderyhmänä olivat 15-29-vuotiaat suomalaiset Ahvenanmaata lukuun ottamatta.
- Tutkimukseen vastasi hyväksytysti 1890 kaiken kaikkiaan henkilöä. Tulokset on painotettu kohderyhmää vastaavaksi alueen, iän ja sukupuolen mukaan. Tiedonkeruu toteutettiin 2.-13.1.2026 välisenä aikana.
- Tulostuksessa on käytetty T-testiä, joka testaa kunkin taulukoidun taustamuuttujan kohdalla poikkeako tulos muista vastaajista enemmän kuin mitä satunnaisvaihtelun osuus on 95%:n luotettavuustasolla. Tutkimuksen virhemarginaali on kokonaistulosten enimmillään osalta $\pm 2,2$ % -yksikköä 95 %-luotettavuustasolla.
- Toimeksiantoon sisältyneet kysymykset löytyvät [tästä](#) käytettävissä olevat taustatietokysymykset ovat tämän raportin liitteenä.
- Tutkimusaineisto säilytetään ja on käytettävissä lisätulostuksiin kahden vuoden ajan raportointipäivästä.
- Tutkimuksen tulokset on raportoitu lyhyenä yhteenvetona ja graafisina kuvioina päätuloksista sekä atk-tilukoina (erillinen liite).
- Tämän projektin laatu varmistetaan käsittelemällä kaikkia tutkimukseen liittyviä aineistoja ja syntyneitä tietoja ehdottoman luottamuksellisesti sekä noudattamalla markkinatutkimusalan ISO 20252 -standardia sekä ESOMARin ja Kansainvälisen Kauppakamarin yhdessä julkaisemia tutkimusalan perussääntöjä.
- Tutkimuksen toteutuksesta Taloustutkimuksessa vastaa Anne Kosonen p. +358(0)10 7585 264, anne.kosonen@taloustutkimus.fi ja Marko Perälahti +358(0)10 7585 290, marko.peralahti@taloustutkimus.fi

Mitkä asiat ovat tällä hetkellä in ja mitkä asiat ovat tällä hetkellä out 2016-2026 - Huumausaineet

Mitä mieltä sinä olet seuraavista listatuista asioista? Onko asiat omasta mielestäsi tällä hetkellä in vai out?*

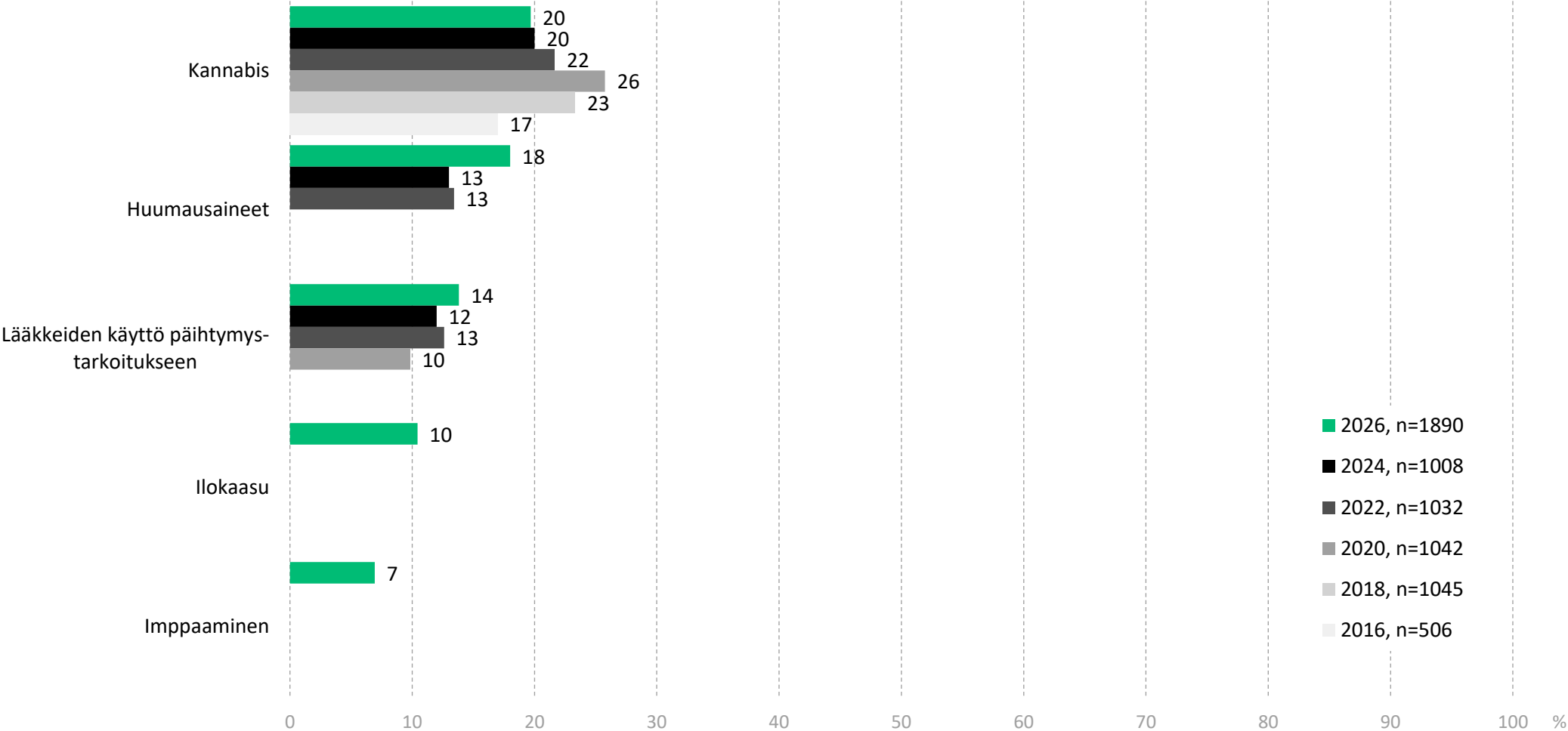
*) v. 2024: Onko seuraavat asiat sinusta in vai out?
v. 2022: Mitä mieltä sinä olet seuraavista listatuista asioista? Onko asiat sinusta in vai out?
v. 2020: Mitkä seuraavassa listatuista asioista ovat mielestäsi trendikkäitä (cool, siisti, in) suosittuja (trendaavia, in) ikäistesi nuorten keskuudessa tällä hetkellä ja mitkä asiat mielestäsi eivät ole trendikkäitä (Out)?
v. 2018: Mitkä seuraavista ovat mielestäsi trendikkäitä (cool, siisti, in) ja suosittuja (trendaavia, in) ikäistesi keskuudessa nyt, ja mitkä eivät ole trendikkäitä (ovat out)?
v. 2016: Mitkä seuraavassa listatuista asioista ovat mielestäsi trendikkäitä (cool, siisti, in) ikäistesi nuorten keskuudessa tällä hetkellä ja mitkä asiat mielestäsi eivät ole trendikkäitä (Out)?

Kaikki vastaajat,
2016 n=506, 2018 n=1045, 2020 n=1042, 2022 n=1032, 2024 n=1008, 2026 n=1890

27.3.2026 3

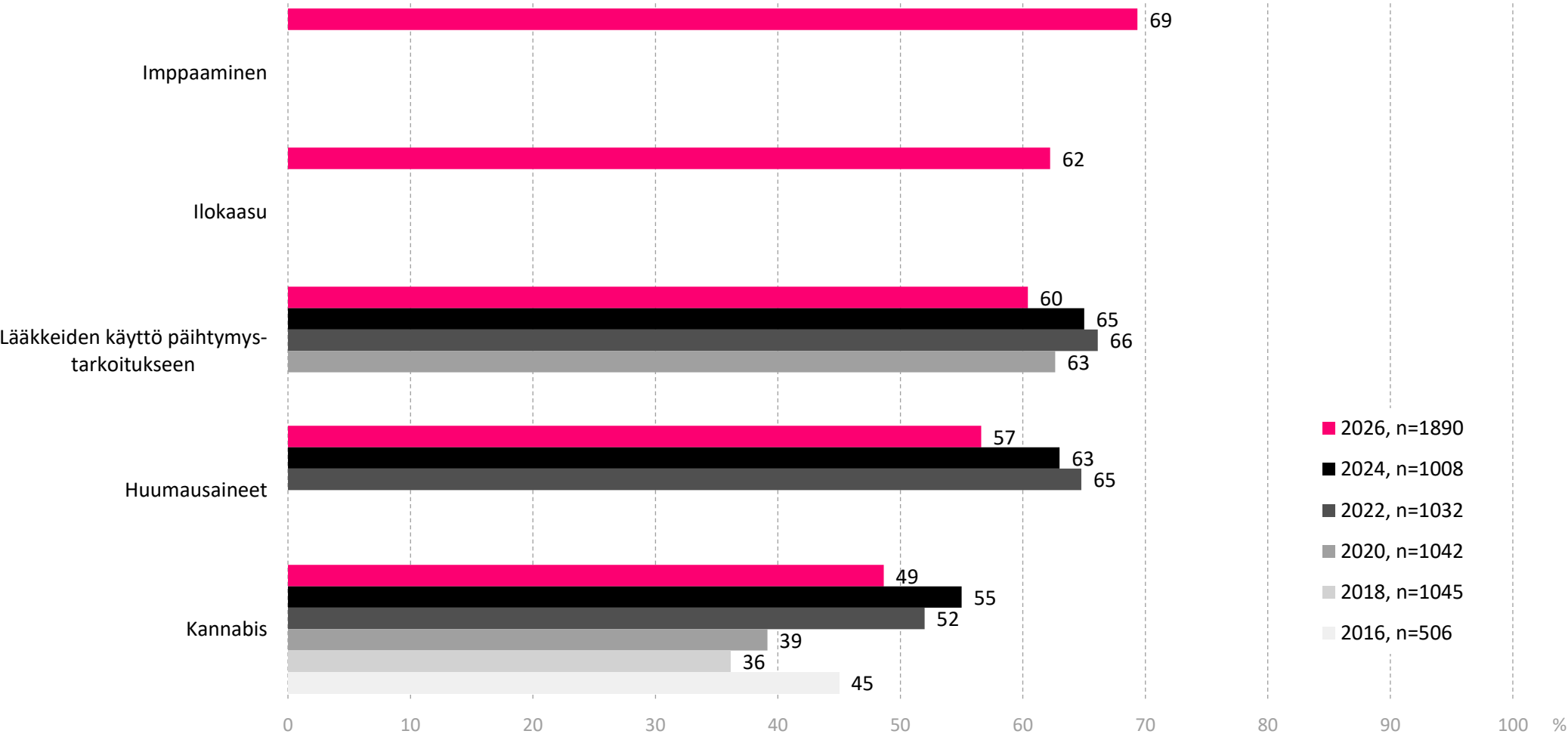
Mitkä asiat ovat tällä hetkellä in 2016-2026

Huumausaineet

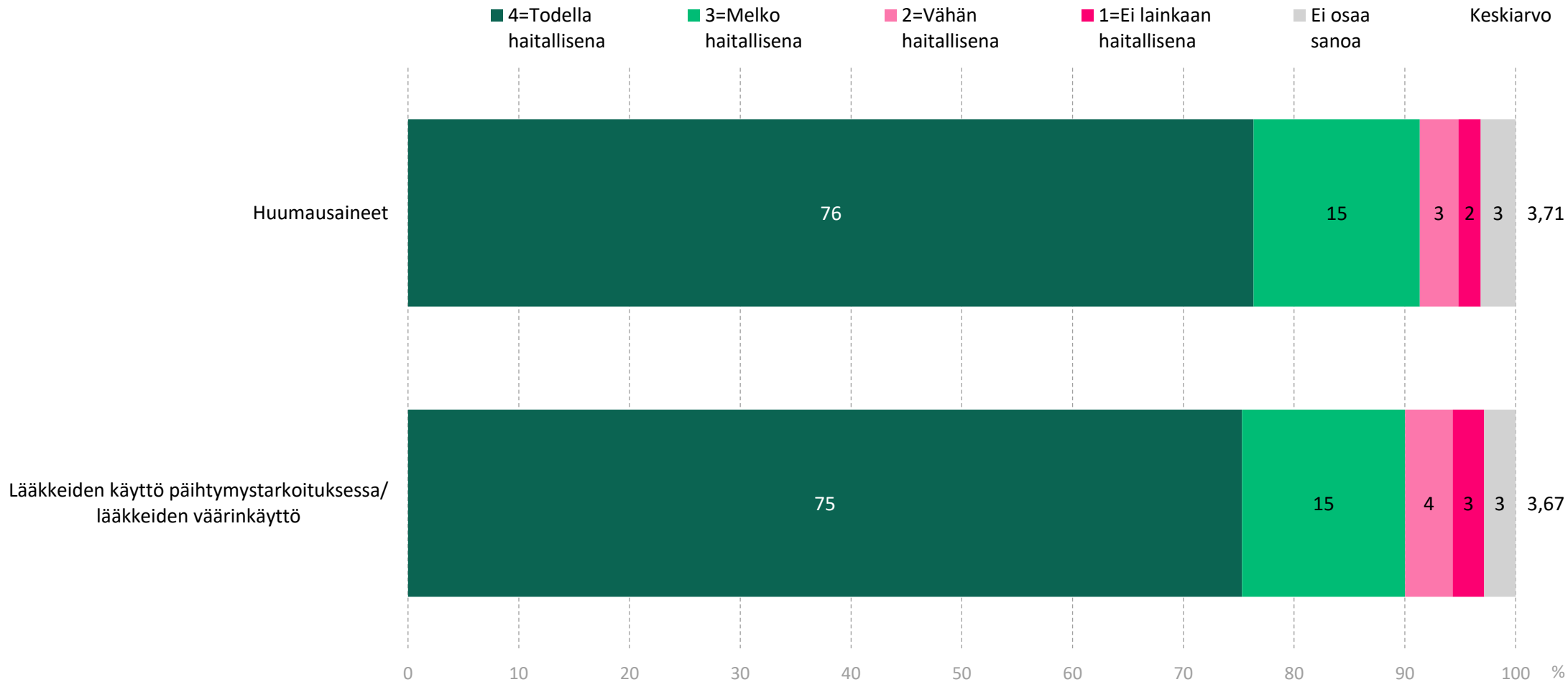

Mitkä asiat ovat tällä hetkellä out 2016-2026

Huumausaineet

Miten haitallisena pidät seuraavien päihteiden käyttöä

Huumausaineet

Huumausaineet

- Huumausaineita koskevat tulokset osoittavat, että nuorten arjessa **huumausaineiden käyttäminen koetaan selvästi vähemmän yleiseksi** kuin alkoholin tai nikotiinituotteiden käyttö. Valtaosa vastaajista arvioi, että samanikäisten keskuudessa huumeita käytetään **vain vähän** tai **ei lainkaan**, ja tämä näkemys toistuu lähes kaikissa taustaryhmissä. Merkittävin ikäryhmäero näkyy siinä, että **25–29-vuotiaat arvioivat käytön yleisemmäksi** kuin nuoremmat. Sukupuolen mukaan miehet arvioivat ikäistensä käyttöä hieman yleisemmäksi kuin naiset. Alueellisesti käyttö arvioidaan yleisemmäksi **Helsinki–Uusimaa-alueella**, ja useissa kysymyksissä maaseutualueilla arvioidaan käyttöä vähäisimmäksi. Arvoryhmien osalta materialistisia tai minäkeskeisiä arvoja edustavat **kertovat kaveripiirissään näkyvän huumeiden käyttöä muita enemmän**, kun taas universalistisia ja vastuullisia arvoja edustavat **näkevät käyttöä omassa kaveripiirissään keskimääräistä vähemmän**.
- Kun eri huumausaineita tarkastellaan, **kannabis arvioidaan yleisimmäksi** samanikäisten keskuudessa. Alkoholin ja lääkkeiden samanaikainen käyttö sekä lääkkeiden päihtymistarkoituksessa käyttäminen arvioidaan selvästi kannabista harvinaisemmaksi. Ikäryhmittäin katsottuna kannabiksen käytön arvioitu yleisyys kasvaa iän myötä: **nuorimmat (15–17 v)** arvioivat keskimääräistä useammin että kannabista ei käytetä ikäistensä joukossa, kun taas **25–29-vuotiaat** arvioivat käyttöä oman ikäisissä muita yleisemmäksi. Sukupuolten välillä kannabiksen käyttöä pidetään jonkin verran yleisempänä miesten kuin naisten keskuudessa. Arvoryhmät eriytyvät tässäkin: materialistisia arvoja edustavat kuvaavat kaveripiirinsä käyttöä yleisemmäksi, kun taas universalistit ja vastuulliset kokevat sen vähäisemmäksi.
- Huolestuneisuus nuorten käyttämistä huumausaineista on varsin yleistä. Noin kolmannes on huolissaan vähintään yhdestä aineesta, ja huolestuneisuus kohdistuu erityisesti **alfa-PVP:hen, kannabikseen, kokaiiniin, amfetamiiniin, ekstaasiin, ilokaasuun ja heroiniin**. Huoli kasvaa iän myötä: **25–29-vuotiaat** ovat selvästi muita huolestuneempia nuorten huumeidenkäytöstä. Sukupuolten välillä naiset ovat hieman miehiä useammin huolissaan. Myös arvoryhmien välillä on selviä eroja: **universalistisia, vastuullisia tai konservatiivisia arvoja edustavat** ovat muita useammin huolissaan, kun taas **materialistisia arvoja edustavat** raportoivat selvästi vähiten huolta.

Huumausaineet

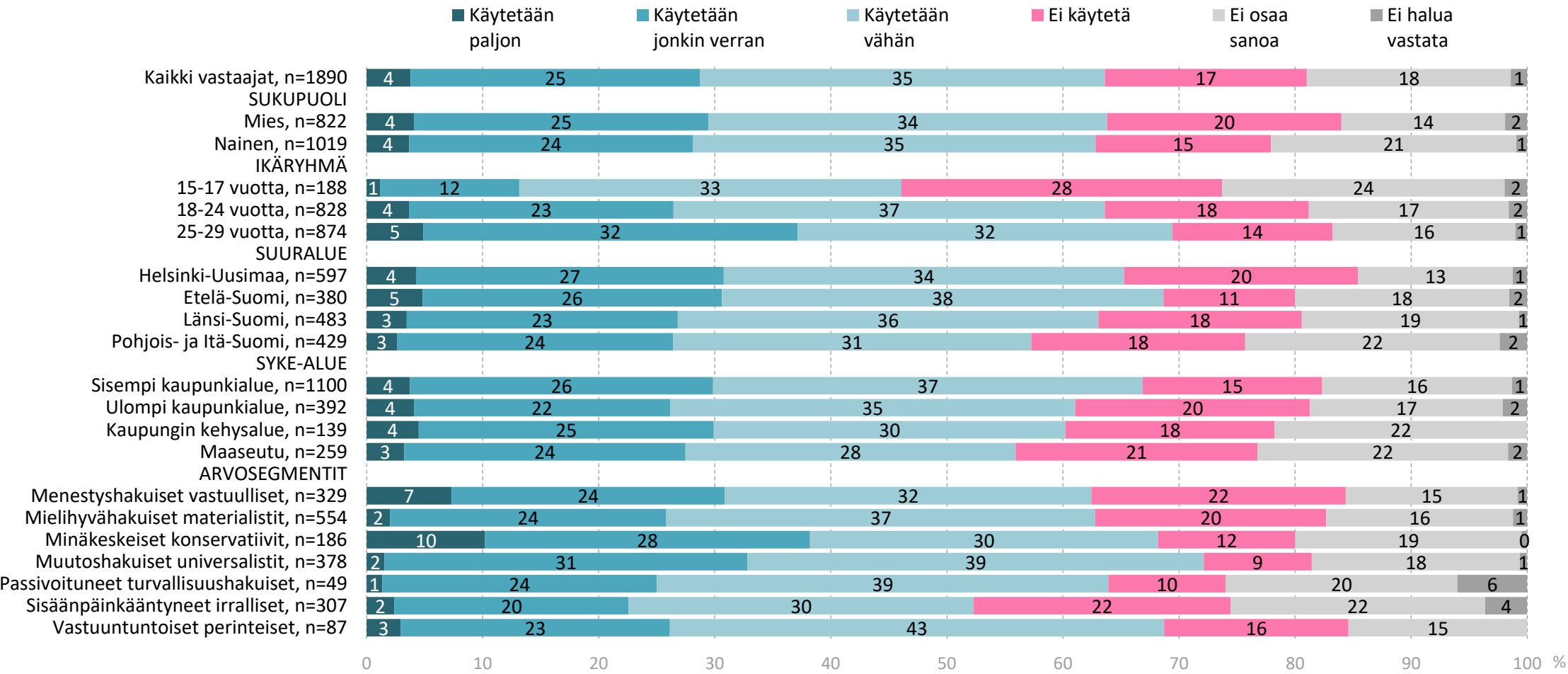
- Huumausaineiden käytön syyt ovat moninaisia, mutta tuloksissa korostuvat erityisesti **kokeilunhalu, jännityksen haku** sekä **rentoutuminen ja stressin lievitys**. Myös **hyvän olon tavoittelu, ryhmäpaine, irtautuminen arjesta** ja **hauskanpidon lisääminen** ovat merkittäviä syitä. Eri taustaryhmät painottavat syitä osin eri tavoin: nuorimmat korostavat kokeilua, kun taas vanhemmissa ikäryhmissä rentoutuminen ja irtautuminen arjesta korostuvat hieman enemmän. Naiset mainitsevat useammin hyvä olo – ja sosiaalisen rentoutumisen kaltaisia syitä kuin miehet.
- Syyt olla käyttämättä huumausaineita ovat selvästi vahvempia ja johdonmukaisempia. Keskeisinä syinä korostuvat **terveyshaitat, halu olla raitis, lain rikkomisen välttäminen, kontrollin menettäminen** ja se, että **kaverit eivät käytä**. Myös **hintaa, huono olo, huono saatavuus** sekä **vanhempien luottamuksen menettämisen pelko** ovat yleisiä perusteluja. Naiset korostavat terveyshaittoja miehiä enemmän, ja nuorimmat ikäryhmät kokevat huumeiden saatavuuden selvästi muita heikommaksi, mikä näkyy myös syissä olla käyttämättä. **Universalistisia ja vastuullisia arvoja edustavat** painottavat terveyshaittoja ja eettisiä syitä, kun taas **materialistiset ryhmät** kertovat useammin käytön rajoittuvan siihen, ettei huumeita heidän kaveripiirissään käytetä tai ettei käyttö kuulu omiin sosiaalisiin kuvioihin.
- Kaveripiirin suhtautumisen muutoksista kysyttäessä suurin osa kertoo, että **ystäväpiirin suhtautuminen huumausaineisiin ei ole muuttunut**. Muutosta kokeneista useampi arvioi suhtautumisen muuttuneen **kielteisemmäksi** kuin sallivammaksi. Muutokset jakautuvat kuitenkin ryhmittäin eri tavoin: miehet raportoivat hieman useammin sallivampaan suuntaan tapahtuneita muutoksia, kun taas naiset arvioivat ystäväpiirinsä muuttuneen useammin kielteisempään suuntaan. Myös ne vastaajat, jotka näkevät kaveripiirinsä käyttävän huumeita paljon, kertovat muita useammin suhtautumisen muuttuneen sallivampaan suuntaan. Arvoryhmissä **materialistisia arvoja edustavat kuvaavat ystäväpiirissään useammin sallivampaa muutosta**, kun taas **universalistit ja vastuulliset** kertovat yleisemmin kielteisempään suuntaan tapahtuneista muutoksista.

Huumausaineet

- Huumausaineiden saatavuuden suhteen kuva on kaksijakoinen: osa kokee saatavuuden melko helpoksi, mutta yhtä suuri osa pitää sitä vaikeana tai ei osaa arvioida. Yleisesti saatavuuden koetaan olevan **helpompaa vanhemmissa ikäryhmissä**, miehillä useammin kuin naisilla ja helpompaa erityisesti **Helsinki–Uusimaa-alueella**. Maaseudulla saatavuuden arvioidaan olevan selvästi vaikeampaa. Arvoryhmien näkemykset poikkeavat niin, että **materialistisia arvoja edustavat arvioivat saatavuuden huomattavasti helpommaksi**, kun taas **vastuulliset ja universalistit** pitävät sitä keskimääräistä vaikeampana.
- Hankintakanavissa korostuu ennen kaikkea **verkkoalustat** ja **kaverit**. Telegram on yleisimmin mainittu tapa, ja sen jälkeen huumeita arvioidaan hankittavan kaverilta, Snapchatista, internetin eri kanavista sekä tuntemattomilta kadulta. TOR-verkko mainitaan harvemmin, ja Instagram, TikTok ja Facebook muodostavat selvästi marginaaliset kanavat. Arvoryhmä- ja taustaryhmäkohtaisia eroja näkyy tässä vähemmän kuin muissa kysymyksissä, mutta miehet mainitsevat digitaaliset kanavat hieman useammin kuin naiset.
- Taustaryhmäerot vaikuttavat siihen, miten nuoret havaitsevat käyttöä ja suhtautumista omassa ympäristössään, mutta kokonaiskuva on selvästi johdonmukainen: **huumausaineiden käyttö on nuorten mielestä marginaalista**, niiden **haitat tunnistetaan**, ja kaveripiireissä näkyvät merkittävimmät muutokset ovat pikemminkin **kielteiseen** kuin sallivampaan suuntaan.

Huumausaineiden käyttö samanikäisten keskuudessa ja tähän suhtautuminen

Kuinka paljon huumausaineita käytetään samanikäisten keskuudessa

n=kaikki vastaajat

Onko huolissaan jostakin tietystä nuorten käyttämästä huumausaineesta 1(2)

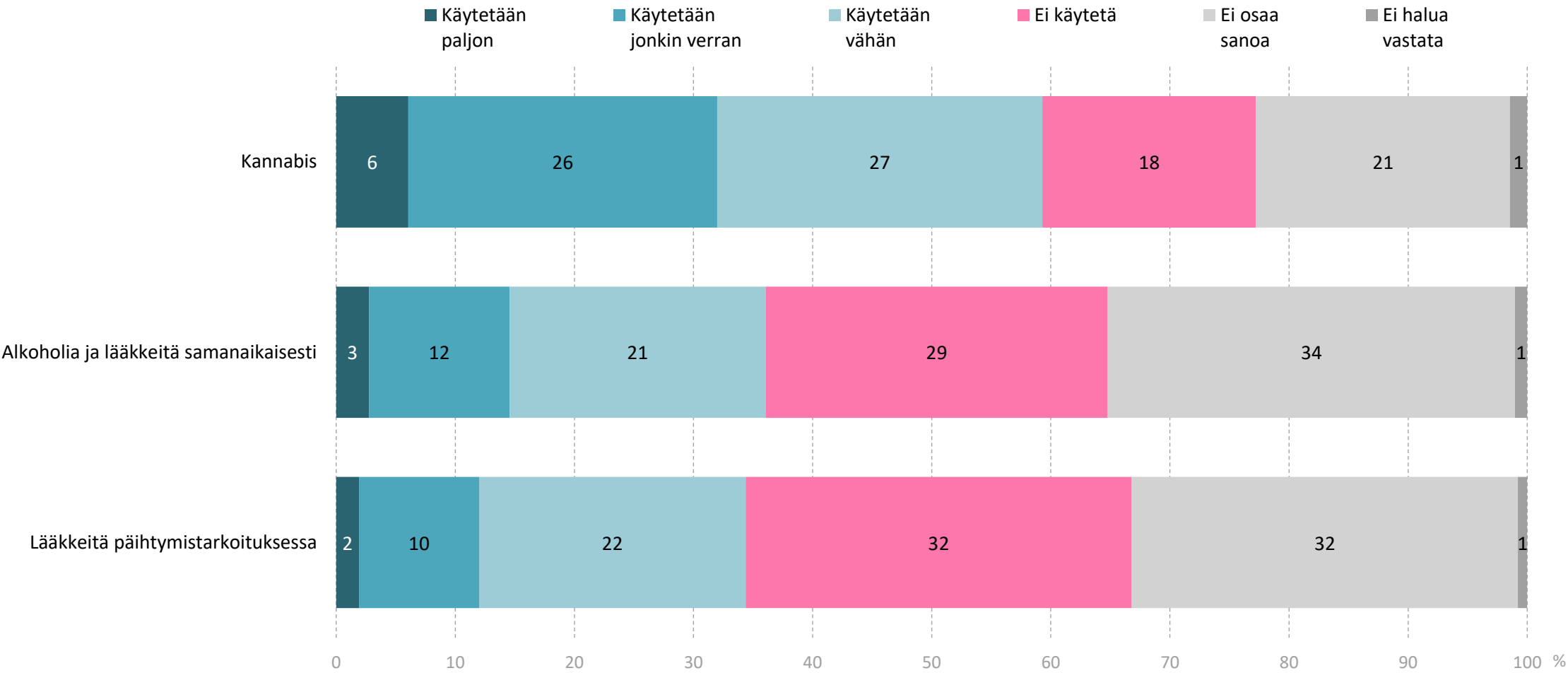

- Ollaan huolissaan ennen kaikkea seuraavista huumausaineista:
- Alfa-pvp eli ”peukku”
- Kannabis
- Kokaiini
- Amfetamiini/piri
- Heroiini
- Ilokaasu
- Ekstaasi

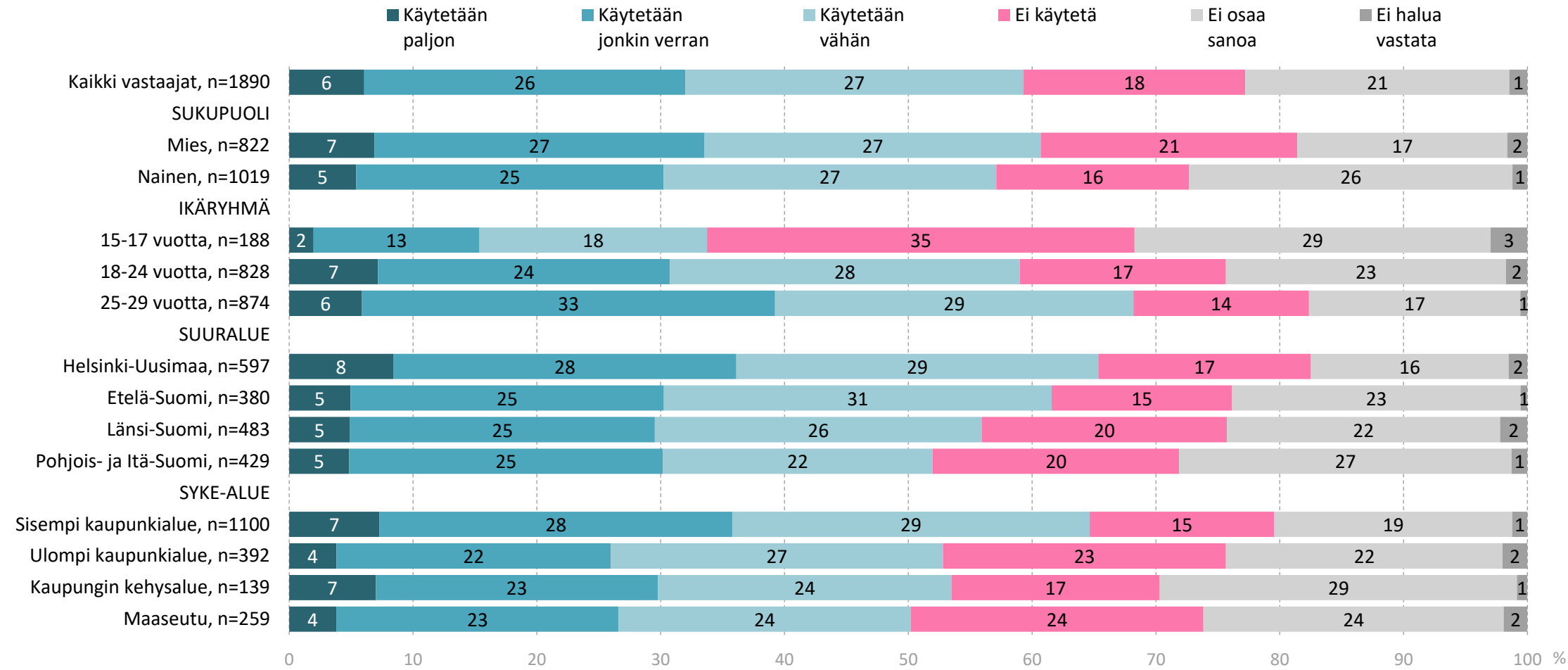
Onko huolissaan jostakin tietystä nuorten käyttämästä huumausaineesta 2(2)

Huumeiden käyttö samanikäisten keskuudessa

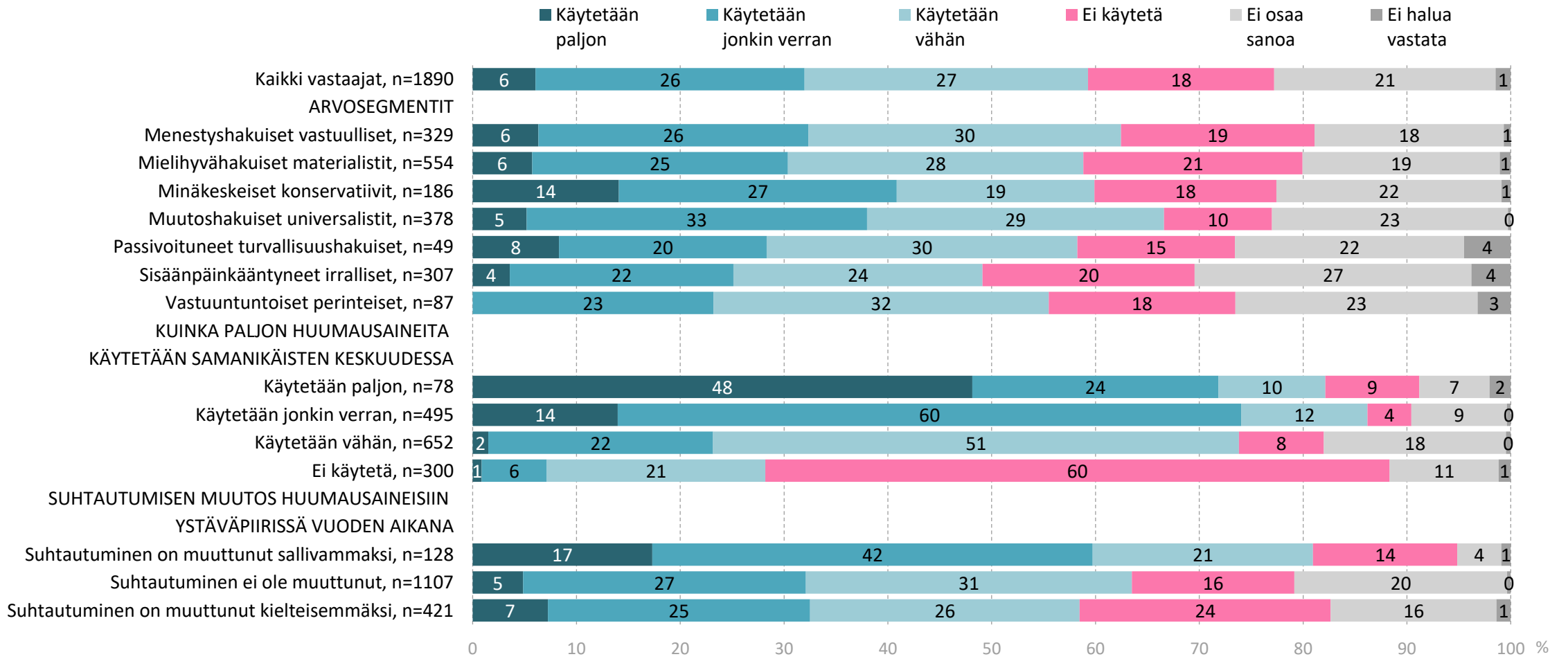

Kannabiksen käyttö samanikäisten keskuudessa 1(2)

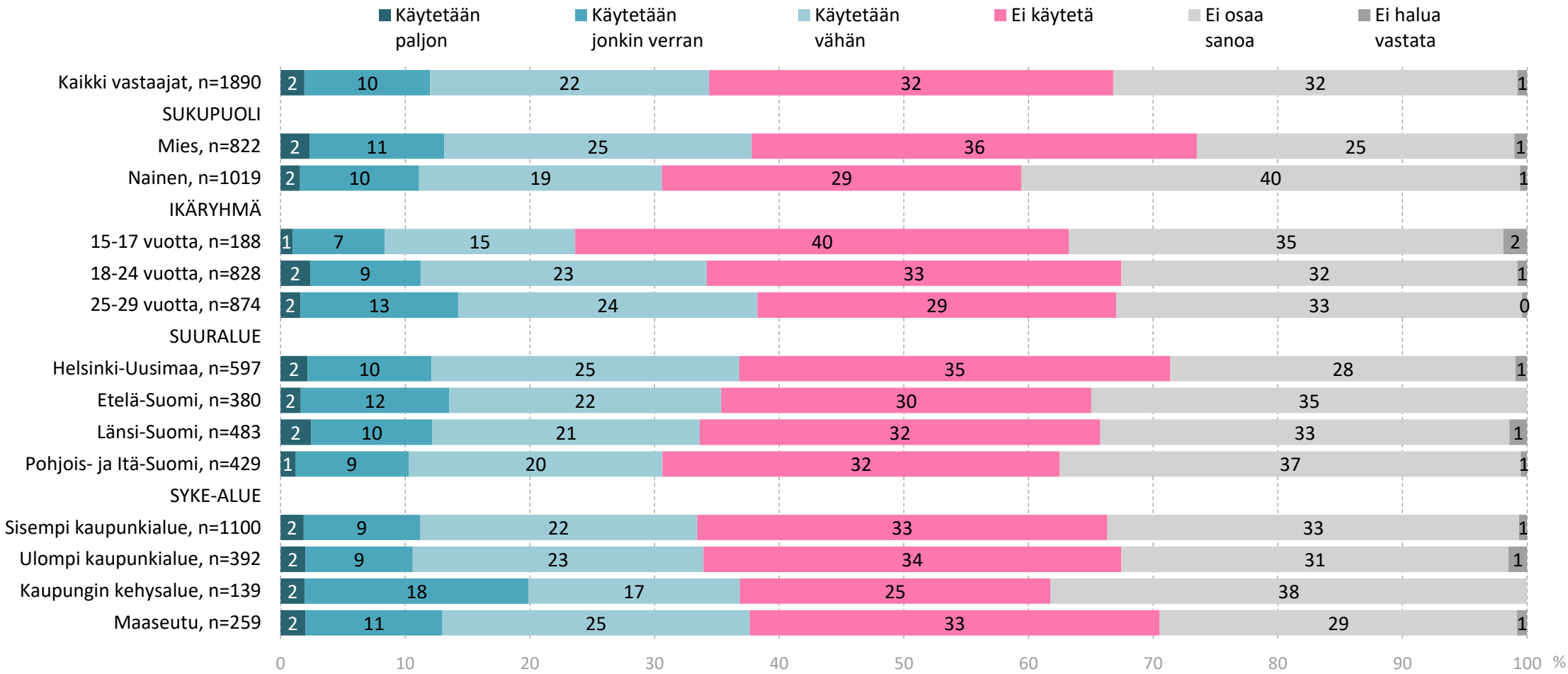

n=kaikki vastaajat

Kannabiksen käyttö samanikäisten keskuudessa 2(2)

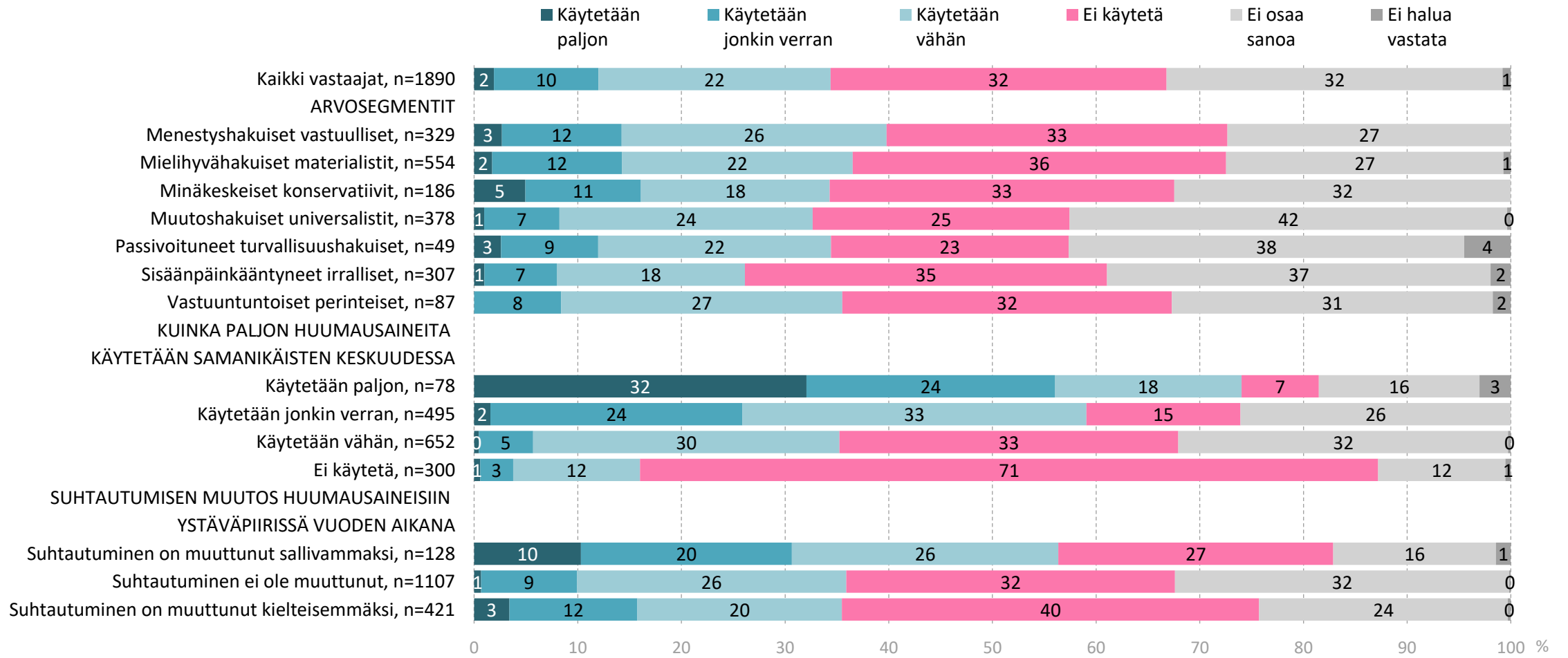

Lääkkeiden käyttö päihtymistarkoituksessa samanikäisten keskuudessa 1(2)

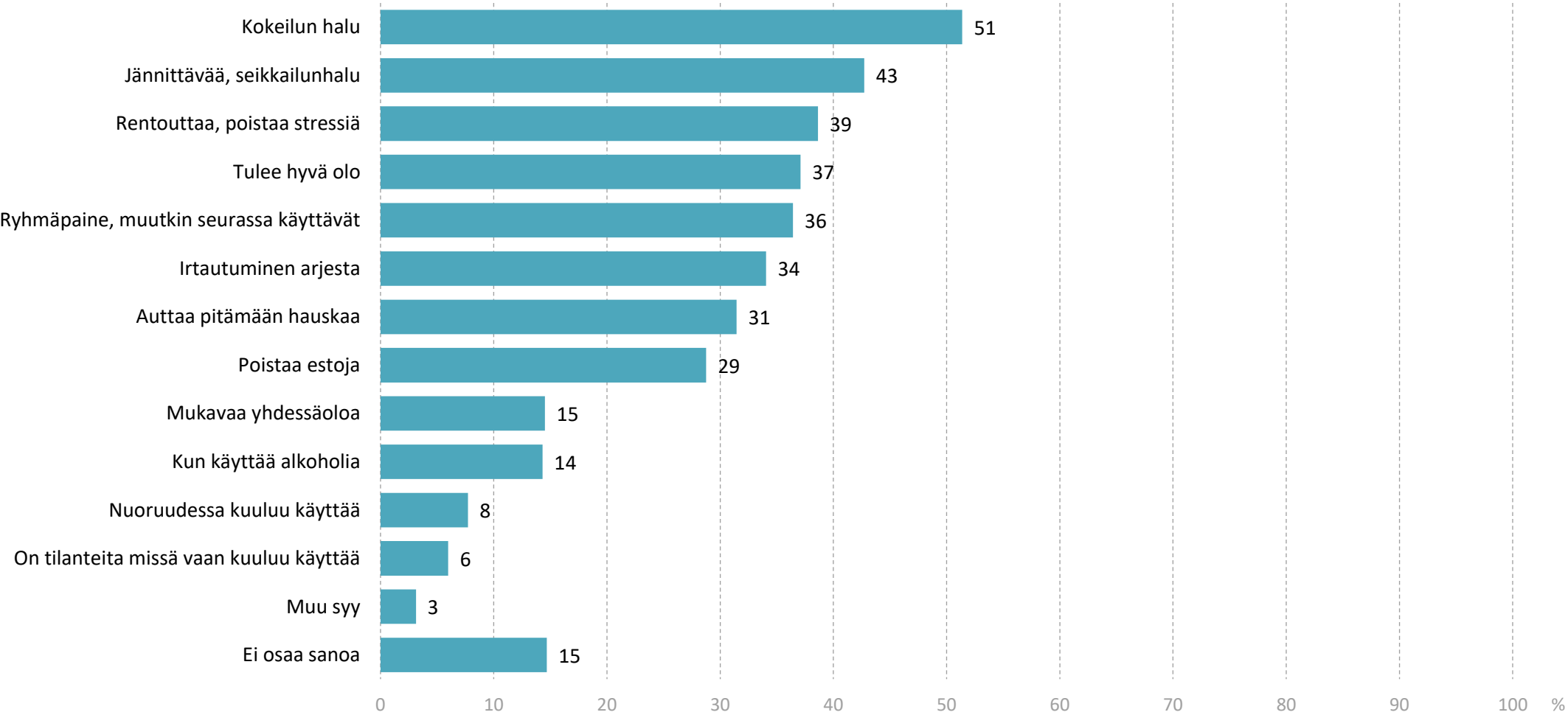
n=kaikki vastaajat

Lääkkeiden käyttö päihtymistarkoituksessa samanikäisten keskuudessa 2(2)

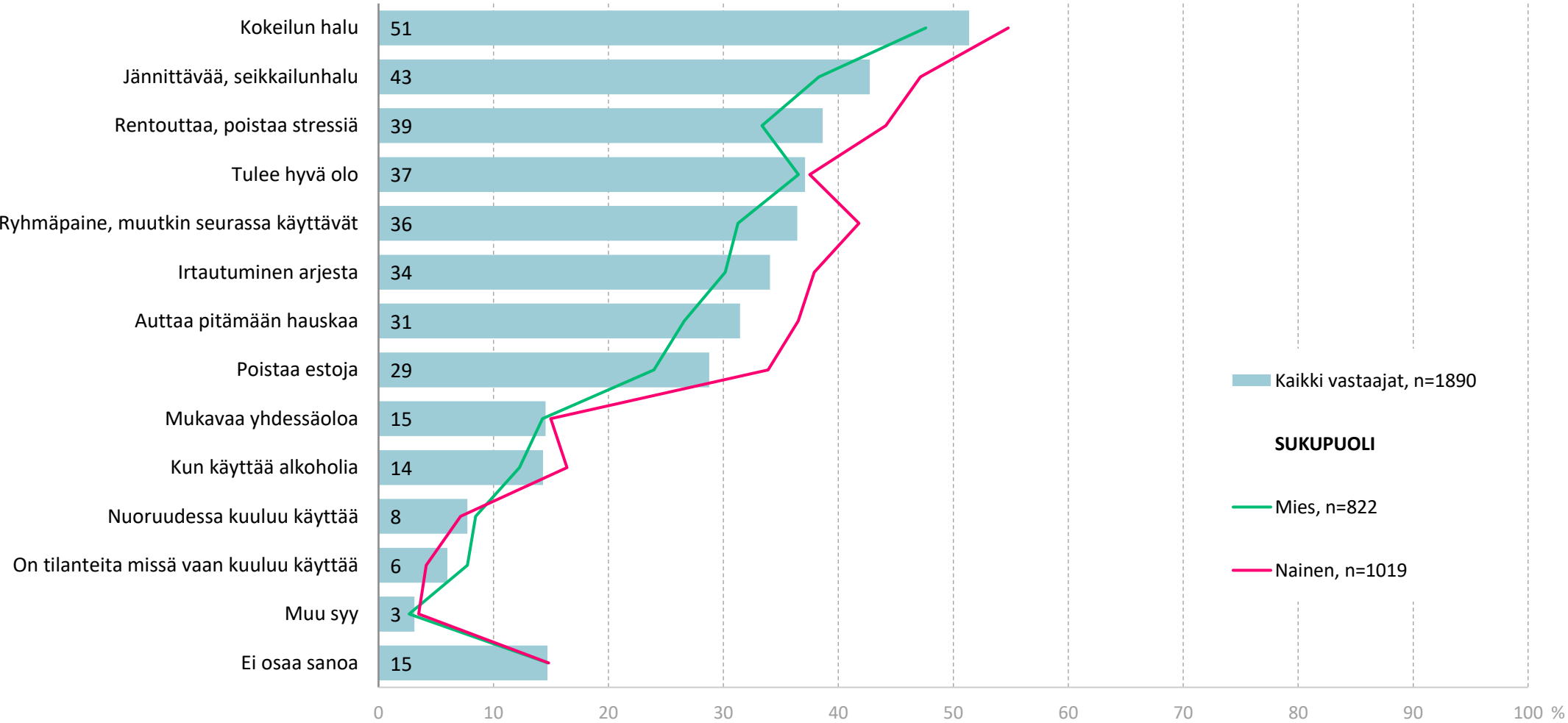

n=kaikki vastaajat

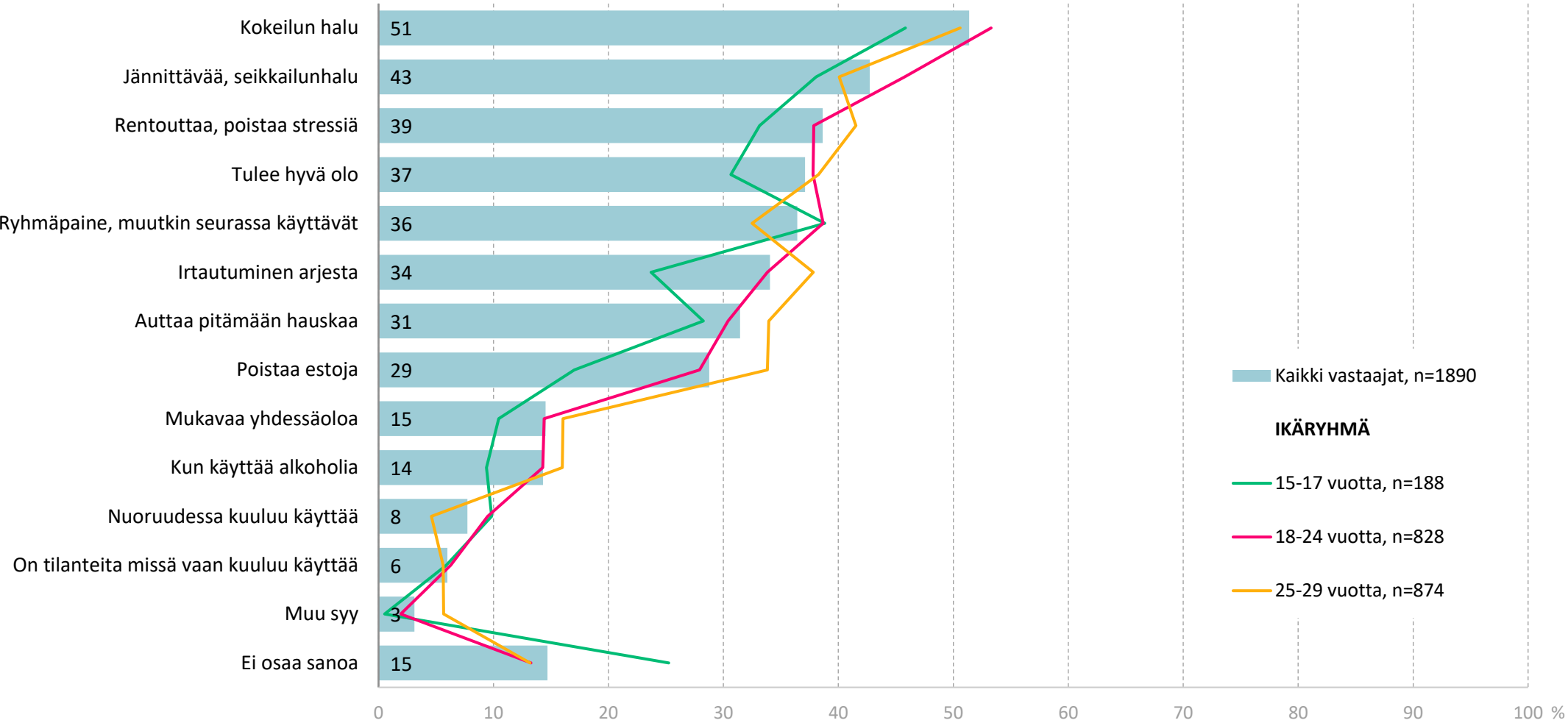
Miksi nuoret käyttävät huumausaineita

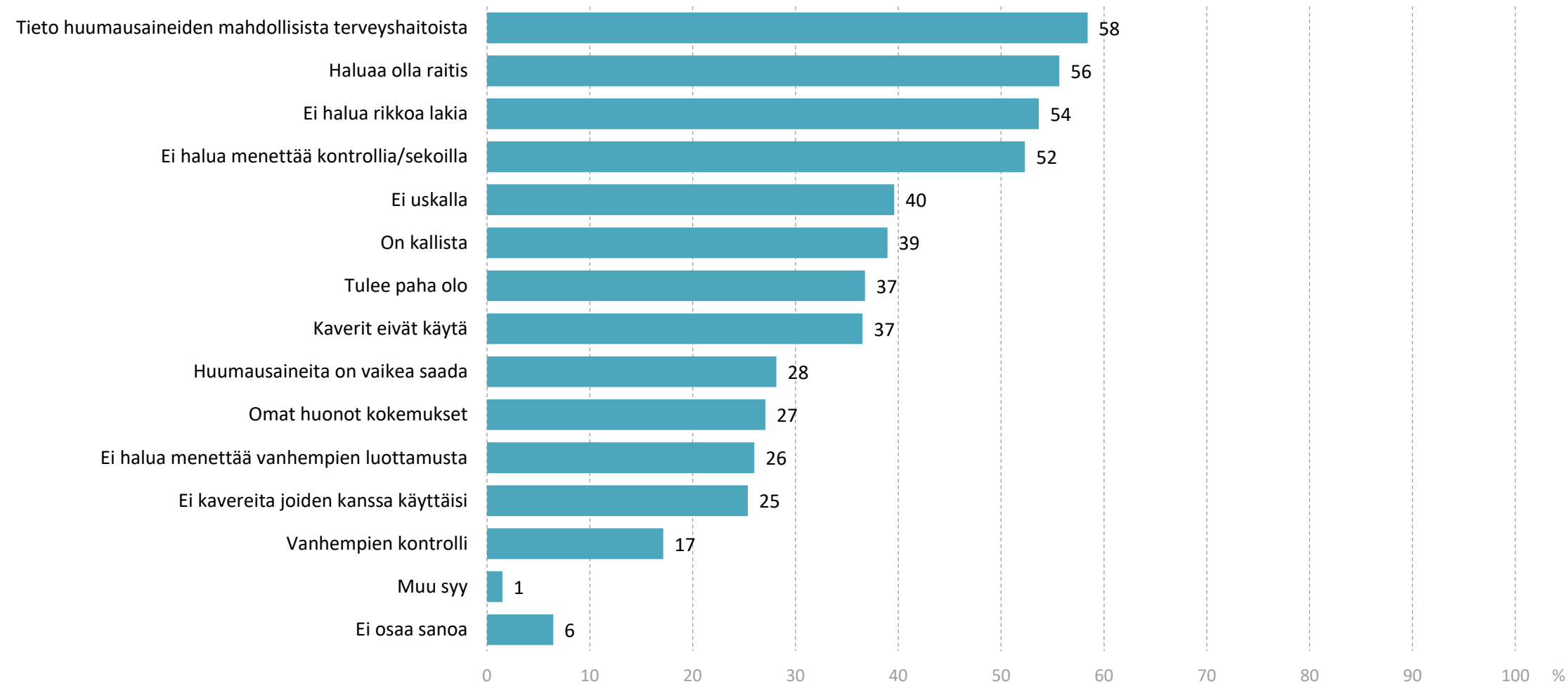
Miksi nuoret käyttävät huumausaineita

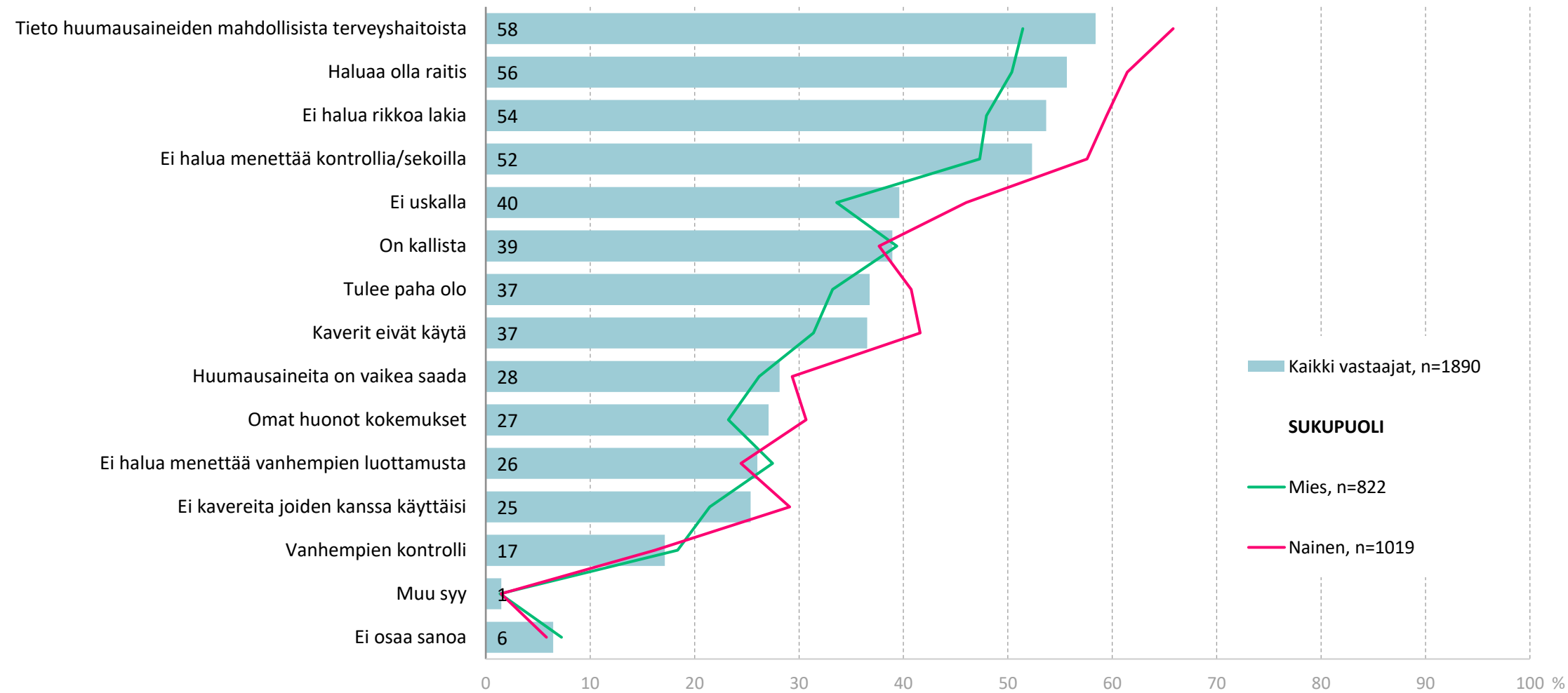
Miksi nuoret käyttävät huumeaineita

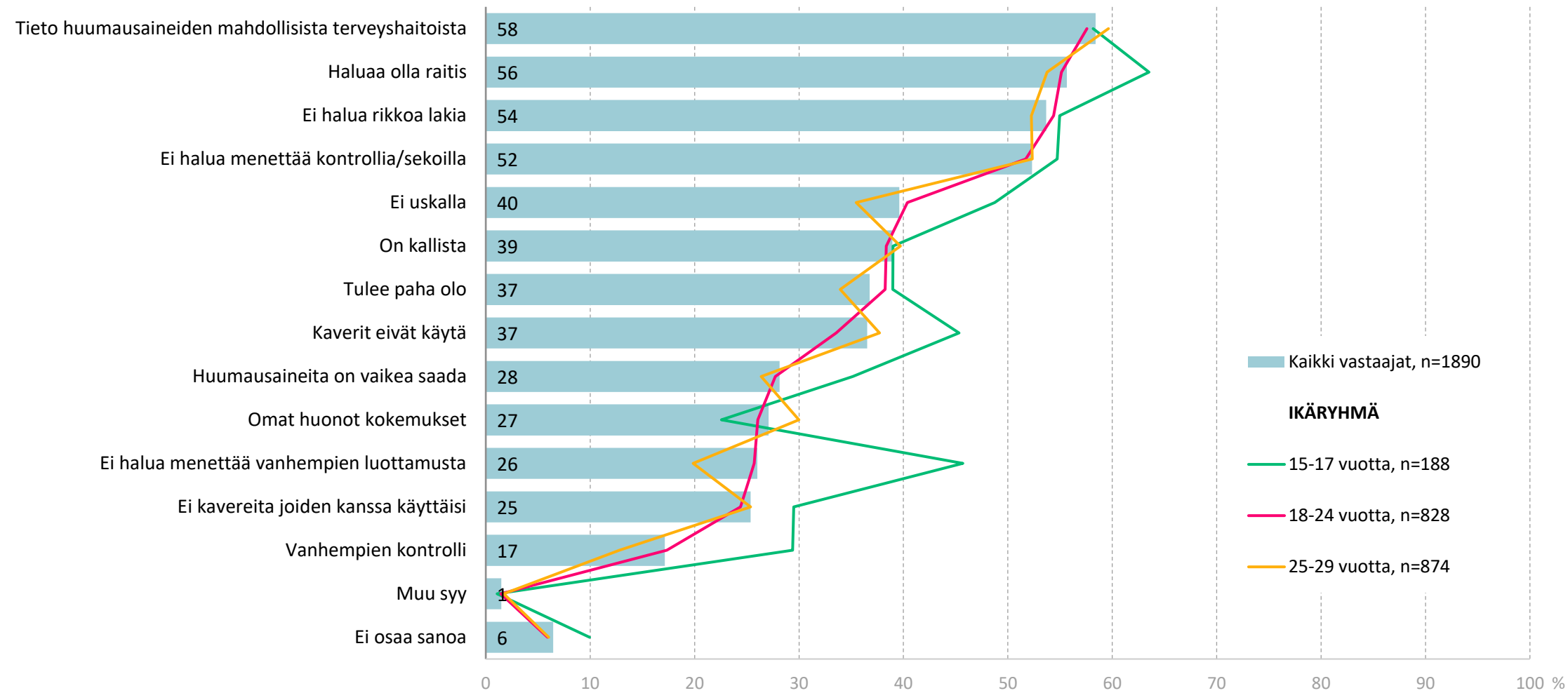
Miksi nuoret eivät käytä huumausaineita

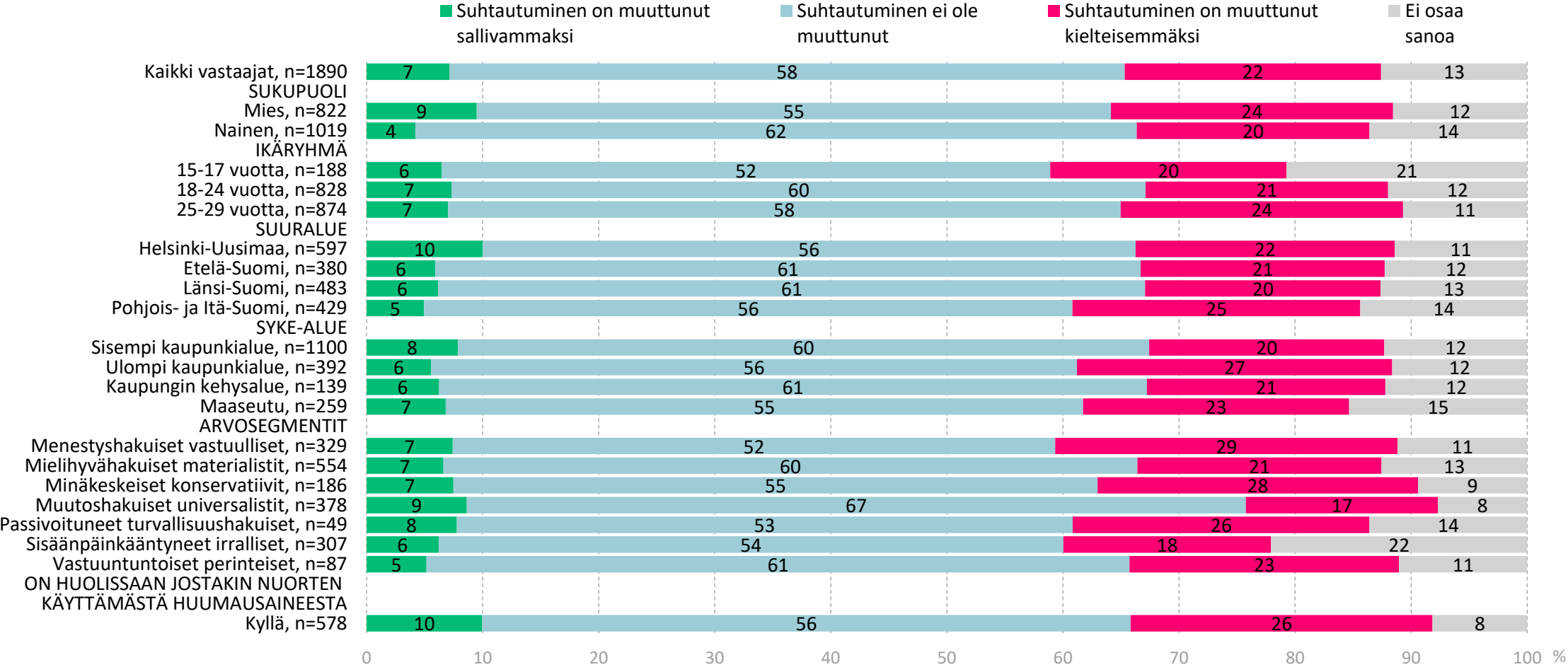
Miksi nuoret eivät käytä huumausaineita

Miksi nuoret eivät käytä huumausaineita

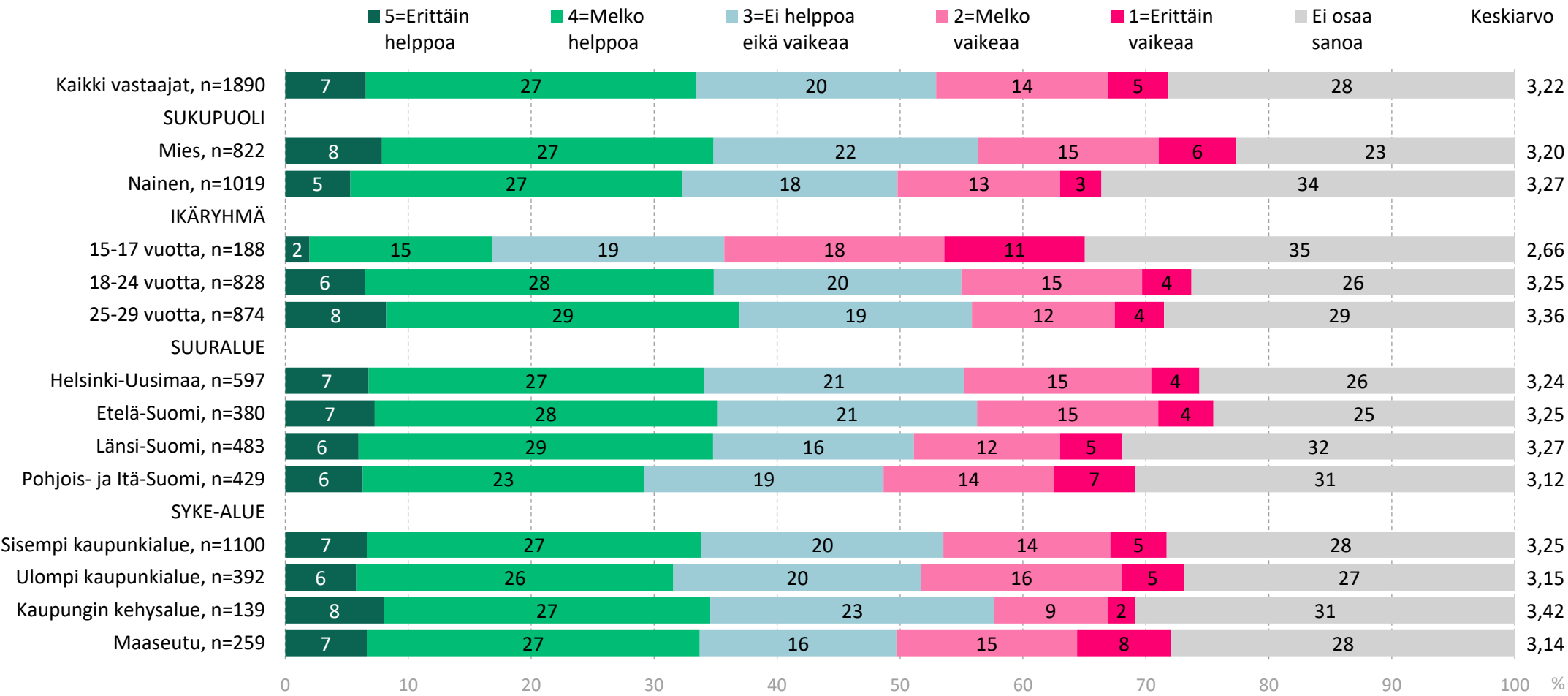
Onko suhtautuminen huumausaineisiin muuttunut ystäväpiirissä viimeisen vuoden aikana

n=kaikki vastaajat

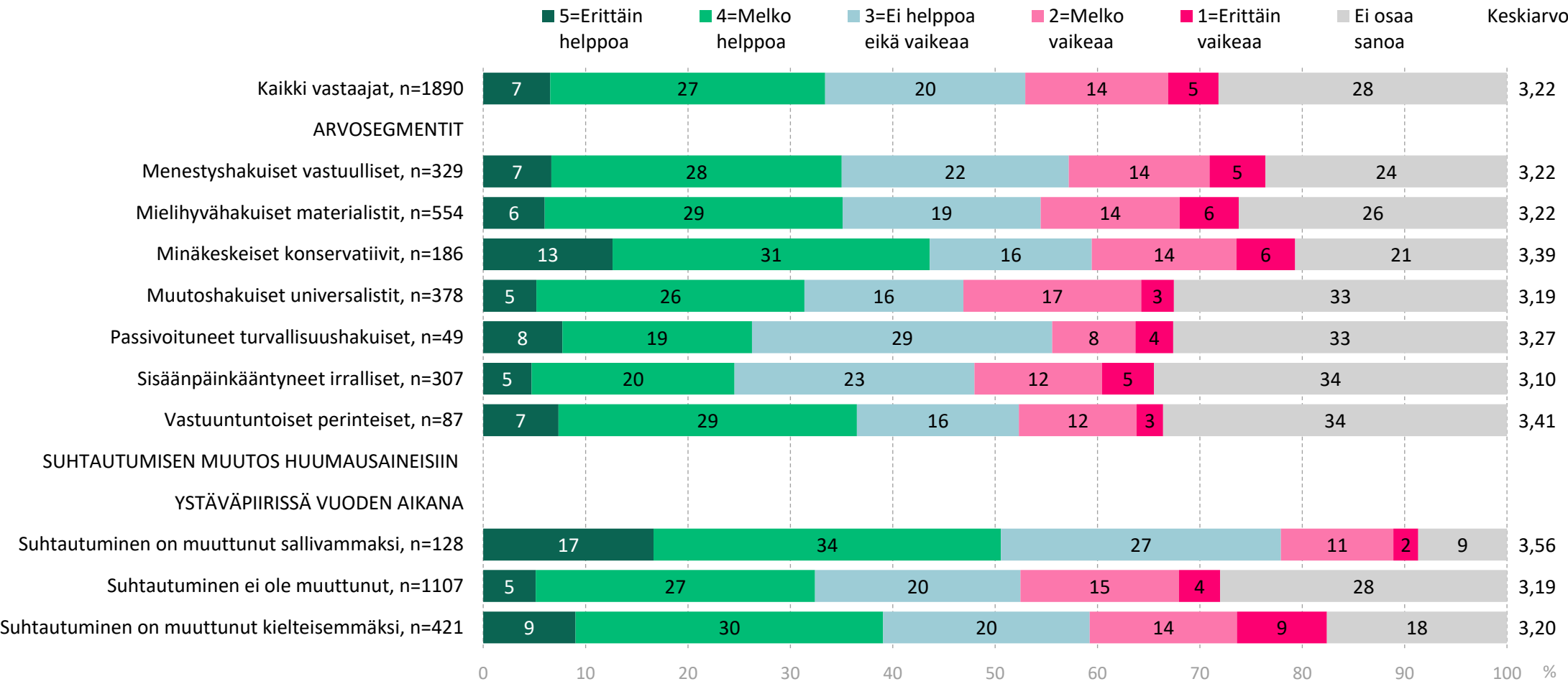
Huumausaineiden hankinta

Onko huumausaineita helppo saada, jos niitä haluaisi 1(2)

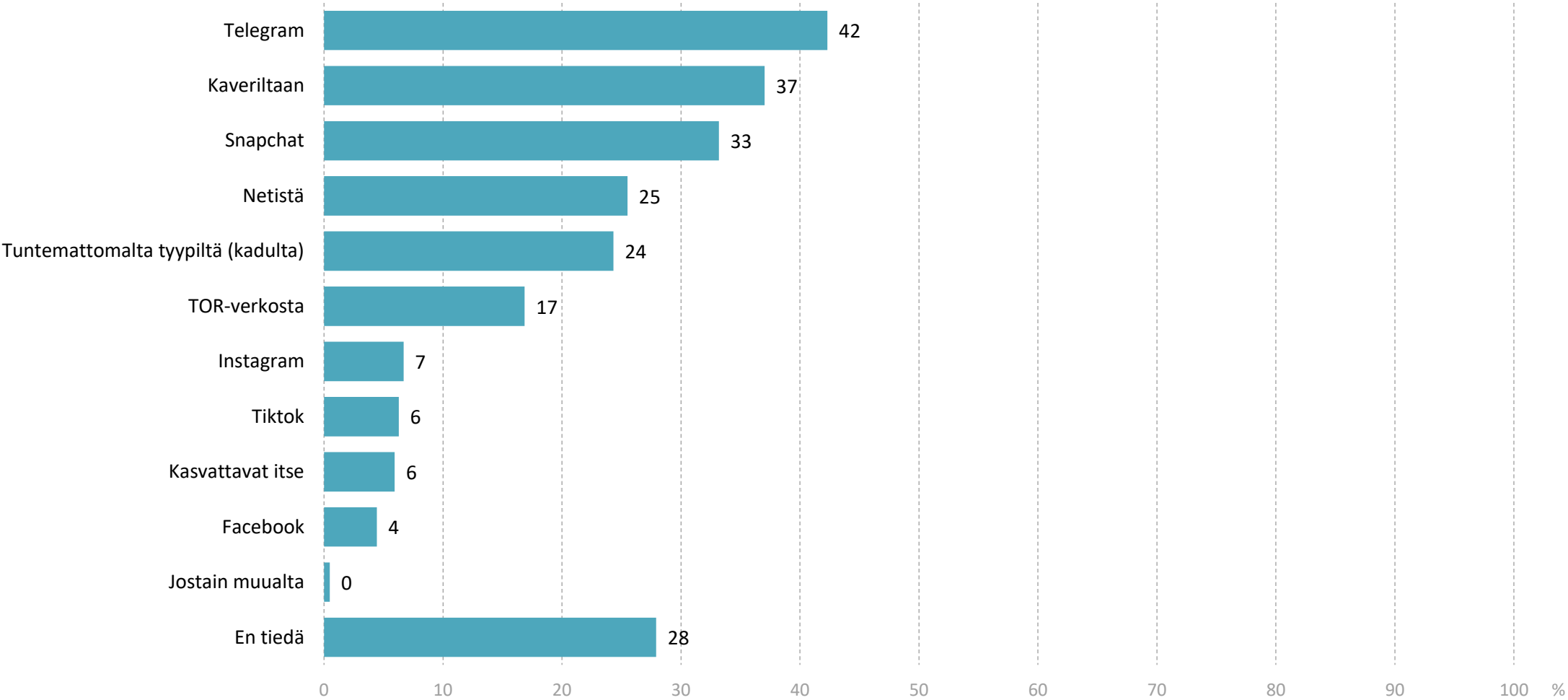

n=kaikki vastaajat

Onko huumausaineita helppo saada, jos niitä haluaisi 2(2)

Mistä nuoret hankkivat huumeita

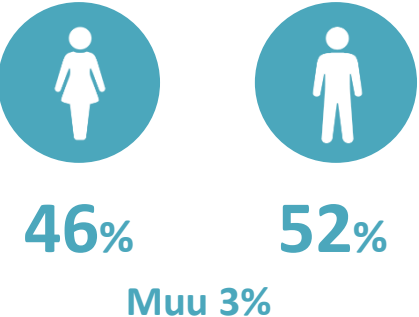

Vastaajien taustatiedot

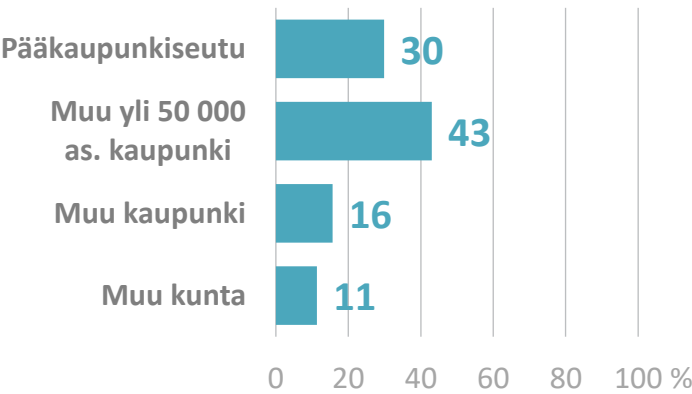
Vastaajien taustatiedot 1(2)

Kaikki vastaajat, n=1890, N=968 000

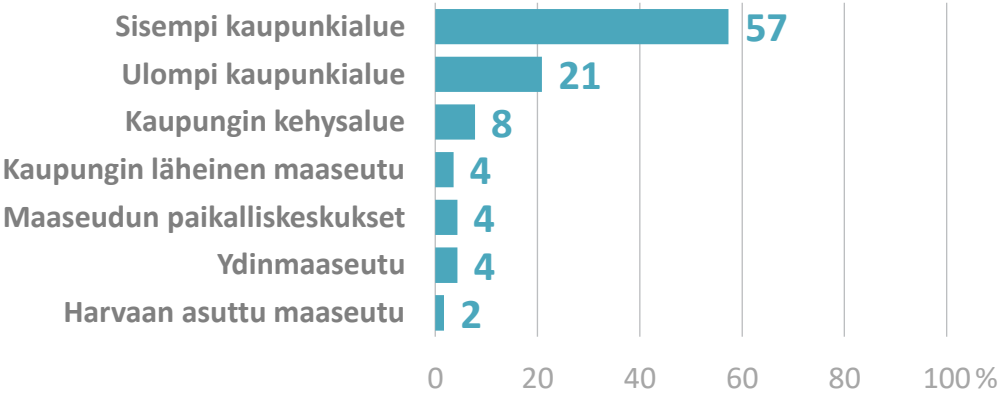
SUKUPUOLI

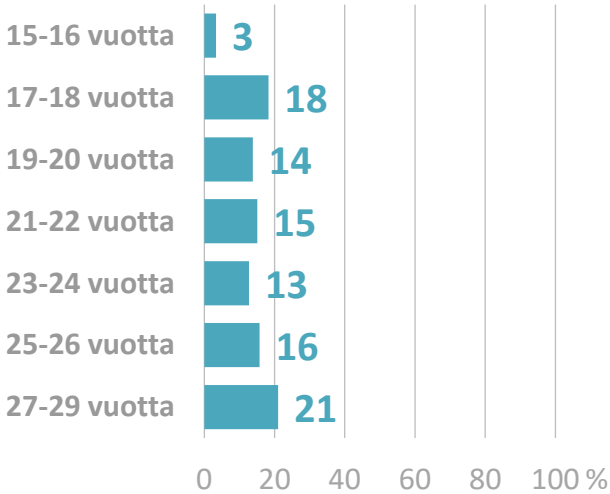
ASUINPAIKKAKUNTA

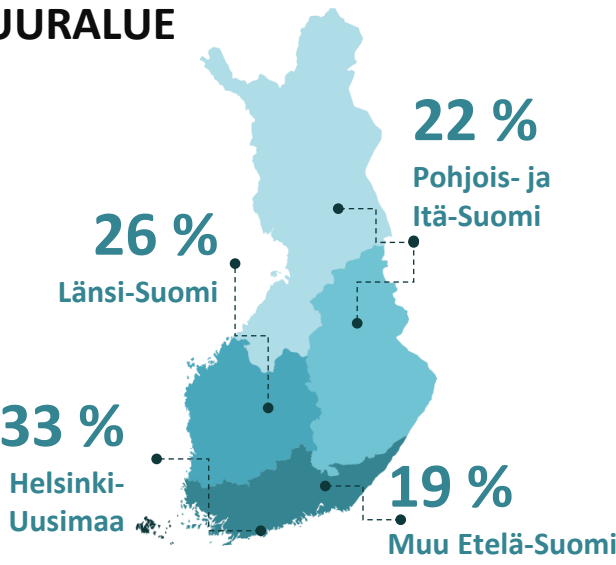
SYKE-ALUE

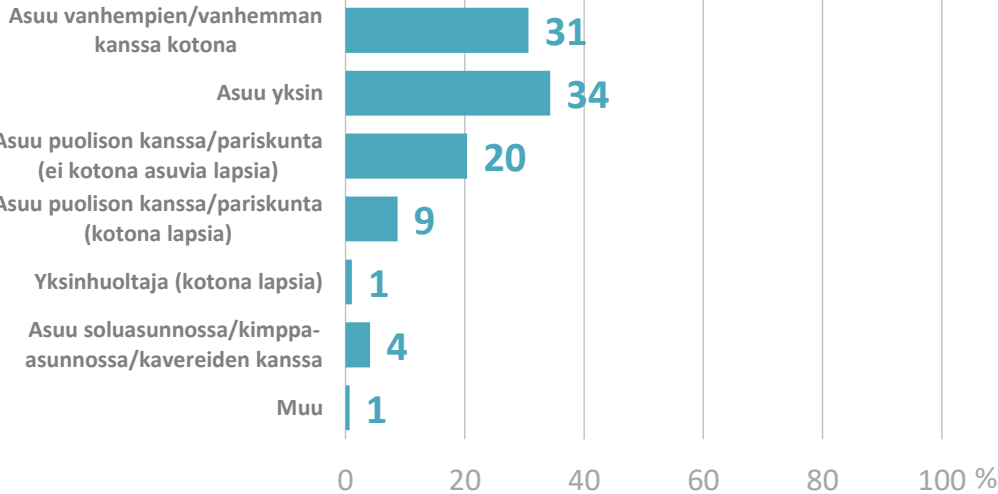
IKÄRYHMÄ

SUURALUE

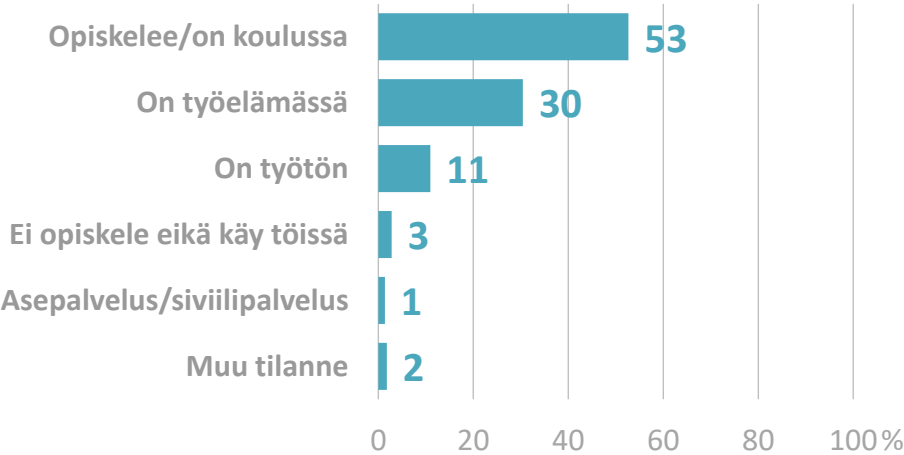
ASUMISMUOTO

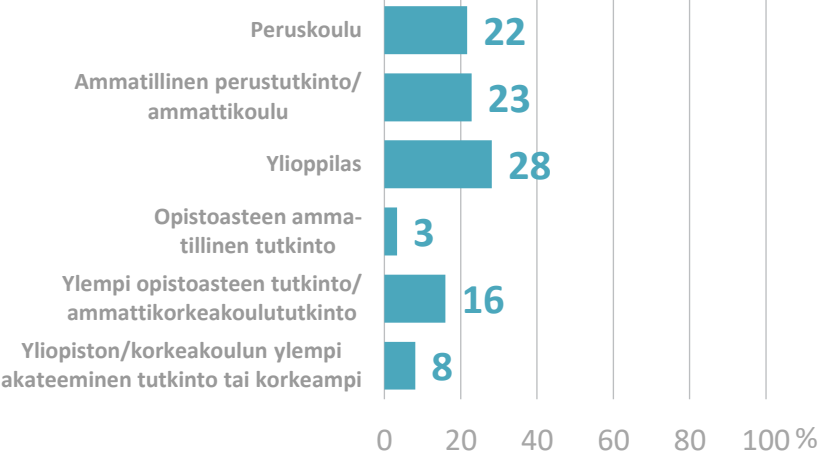
Vastaajien taustatiedot 2(2)

Kaikki vastaajat, n=1890, N=968 000

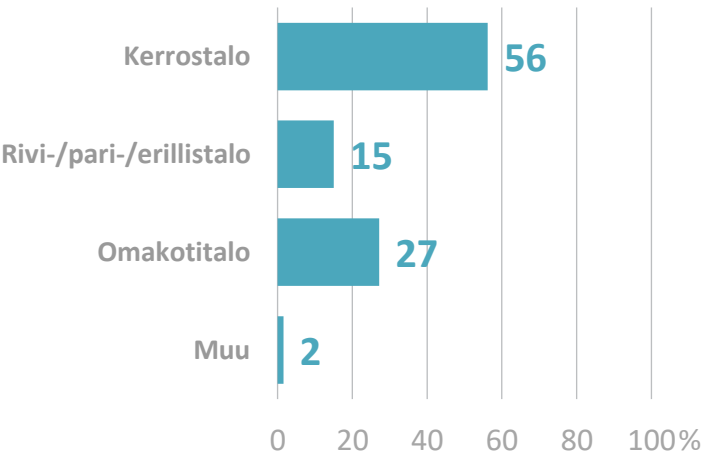
OPIKSELEEKO VAI ONKO TYÖELÄMÄSSÄ

KOULUTUS

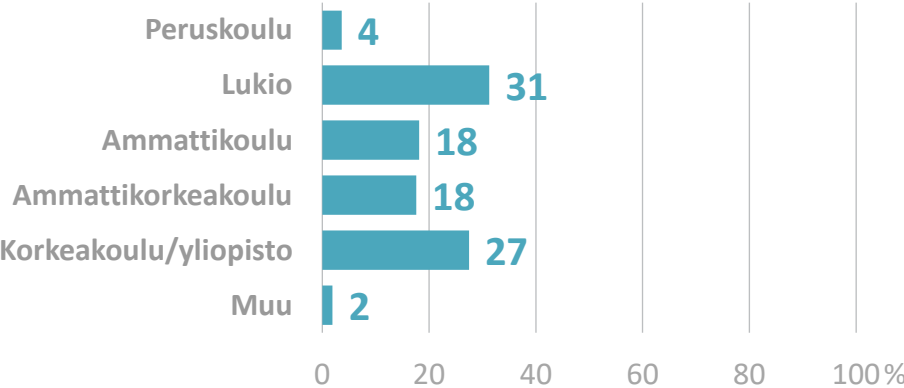

ASUMISTYYPPI

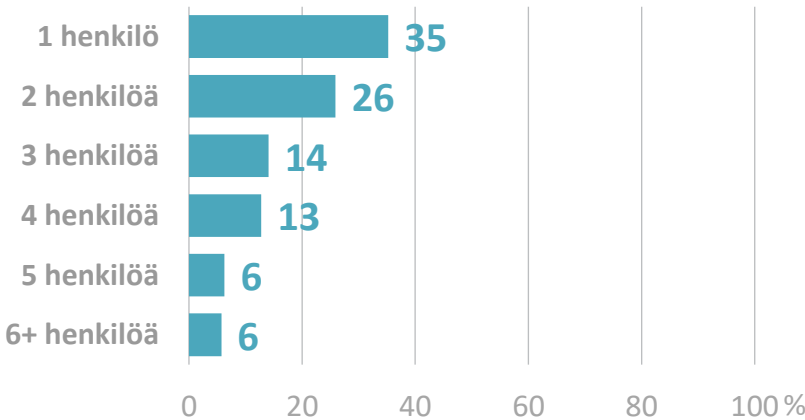

TÄMÄNHETKINEN OPIKSELUPAIKKA

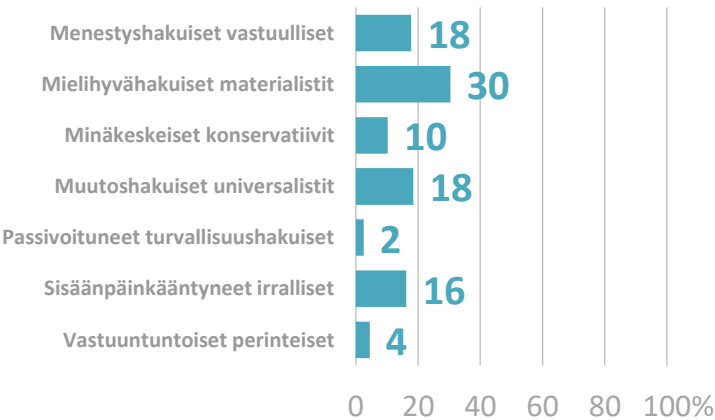
Koululainen/opiskelija, n=926

TALOUDEN KOKO

ARVOSEGMENTIT

Lisätietoja!

Anne Kosonen Senior Insight Manager
010 7585 264
anne.kosonen@taloustutkimus.fi

Marko Perälahti Senior Client Director
010 7585 290
marko.peralahti@taloustutkimus.fi

www.taloustutkimus.fi

